

TELEMARK FYLKESKOMMUNE
Seksjon for drift

Vår saksbehandler
Jan Gullik Sørbø, tlf.

Vår dato
22.12.2014
Deres dato

Vår referanse
14/00550-3
Deres referanse

Det kongelige kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Svar på høring om endring av opplæringslov og privatskolelov, kompetansekrav, barn i barnevernet og RLE

Telemark fylkeskommune oversender med dette svar på høringen om endring av opplæringsloven og privatskoleloven. Høringssvaret skal behandles politisk i hovedutvalg for kompetanse 4. februar 2015. Siden utvalget først møtes etter høringsfristen, tas det forbehold om mulige endringer i høringsuttalelsen.

Med hilsen
Telemark fylkeskommune
Seksjon for drift

Jan Gullik Sørbø

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Postadresse
Telemark fylkeskommune
Seksjon for drift

Besøksadresse

E-post

Telefon

Telefaks

Bankkonto
5083 05 42083

Foretaksregisteret
940 192 226
Hovedkontoradresse
Fylkesbakken 10
3715 Skien

Vår dato
22.12.2014

Vår referanse
14/00550-3

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Det kongelige kunnskapsdepartementet		Postboks 8119 Dep	0032 OSLO

Svar på høring om endring av opplæringsloven og privatskoleloven, kompetansekrav for lærere, barn i barnevernet og RLE fra Telemark fylkeskommune

Teksten følger struktur og kapittelinnholdet i høringsnotatet fra Kunnskapsdepartementet.

---

1. Innledning

2. Krav om relevant kompetanse i undervisningsfag

Telemark fylkeskommune støtter departementets forslaget om endring av opplæringsloven § 10-2 slik at alle som underviser i grunnopplæringen må ha relevant kompetanse i fag de underviser i.

- Styrking av lærernes fagkompetanse er generelt et egnet virkemiddel for å sikre god undervisning og økt læringsutbytte for elevene. Solid fagkompetanse er nødvendig for å kunne motivere og formidle kunnskap på en god måte.
- Oppheving av unntaksbestemmelsen for lærere med utdanning fra før 2014 vil sikre at alle elever får lærere med riktig kompetanse. Det er vil ta urimelig lang tid å heve kompetansen i lærerstanden hvis kompetansekravene bare skal gjelde nye lærere som avslutter utdanningen etter 1. januar 2014 slik gjeldende rett tilsier.

Telemark fylkeskommune støtter departementets forslag om å oppheve ordningen med unntak fra kompetansekravet for små ungdomsskoler.

- Også elever ved små skoler bør få undervisning av lærere med relevant kompetanse, det bør ikke lenger være et unntak for lærer som underviser på ungdomsskoler med færre enn 60 elever. Forslaget vil bidra til at alle elever, uavhengig av sted og størrelse på skolen, i utgangspunktet skal få likeverdig undervisning.

Telemark fylkeskommune mener at kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag bare bør gjelde de som arbeider fast i skolen.

- Det er et mål at alle som underviser skal ha fast ansettelse og fylle kravene til kompetanse. Når det unntaksvis er nødvendig med midlertidig ansettelser, vil det ofte bli svært vanskelig å rekruttere hvis det settes krav om komplett kompetanse.

Telemark fylkeskommune mener det fortsatt bør være adgang til å fravike kravet om at lærerne skal ha relevant kompetanse i fagene de underviser i når det ikke lar seg gjøre å skaffe en lærer med rett fagkompetanse.

- Skoleeier må ha mulighet til å gjennomføre den opplæringen elevene har rett til også når det ikke er mulig å skaffe lærere med rett kompetanse.
- Sjøl om det med dette åpnes for unntak fra kompetansekravene, må skoleeier gjøre det som er mulig for å få søkere med rett kompetanse, slik at det ansettes færrest mulig ukvalifiserte i midlertidig stilling.
- Det er viktig at avvik fra kravet om kompetanse ikke blir varige løsninger. Dersom skoleeier ser seg nødt til å fravike kompetansekravet, må det tas stilling til dette på nytt hvert skoleår.

Telemark fylkeskommune mener bestemmelser om hvilke kompetansekrav som skal gjelde for ulike fag og årstrinn bør reguleres gjennom forskrift og ikke i sjølve lovteksten.

- Når mer detaljert bestemmelser legges i forskriften blir det enklere å gjennomføre framtidige justeringer i kravene.

Telemark fylkeskommune mener at ti år er en rimelig periode for å få gjennomført kompetansekravene. For skoler der dette blir særlig vanskelig, kan nåværende unntaksordning videreføres i ytterligere fem år.

3. Rett til å ta avgjørelser på barnets vegne når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet

Telemark fylkeskommune støtter departementets forslag om å endre opplæringsloven og privatskoleloven slik at det blir avklart hvem som har rett til å ta avgjørelser på barnets vegne når barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet.

- Hovedregelen bør være at barneverntjenesten har myndighet til å ta avgjørelser på vegne av barnet i spørsmål som reguleres av opplæringsloven eller privatskoleloven.
- Det er viktig at avgjørelser om pedagogiske spørsmål som spesialundervisning, fritak fra deler av fag og tidlig eller sein skolestart blir vurdert ut fra strengt faglige kriterier. I saker med omsorgsovertakelse oppstår ofte interessemotsetninger og utenforliggende forhold kan trekkes inn. Det at det er barneverntjenesten som tar avgjørelser vil bidra til at faglige vurderinger kan veie tyngst.
- Foreldrene bør likevel ha rett til å ta avgjørelser som gjelder grunnleggende verdivalg. Avgjørelser knyttet til valg av privat skole, fritak fra hele opplæringsplikten, målform eller fritak fra deler av opplæringa ut fra hensyn til religion og livssyn bør ligge hos foreldrene også etter omsorgsovertakelse.
- Barneverntjenesten kan gi barnevernsinstitusjonen eller fosterhjemmet hvor barnet bor myndighet til å ta avgjørelser knytta til daglig omsorg og mer praktiske forhold i kontakt med skolen.

Telemark fylkeskommune mener at også foreldrene bør ha rett til å be om tiltak vedrørende barnets fysiske og psykososiale miljø. Dette er ikke med i departementets forslag i høringsnotatet.

- Barn som barneverntjenesten har overtatt omsorgen for er ofte særlig sårbare for et utfordrende psykososialt miljø. Sjøl etter at barneverntjenesten har overtatt omsorgen kan barna fortsatt ha verdifull kontakt med én eller begge foreldrene. Disse vil i en del tilfeller være bedre i stand til å fange opp signaler fra barna om mobbing eller andre utslag av et krevende skolemiljø enn en barnevernsinstitusjon eller et fosterhjem.
- At foreldre, også etter omsorgsovertakelse, har rett til å be om vedtak vedrørende barnets skolemiljø kan sikre at viktig informasjon kommer fram og at tiltak settes inn.

4. Faget religion, livssyn og etikk

Telemark fylkeskommune har ingen kommentarer til dette punktet. Faget gjennomføres i sin helhet i grunnskolen.